

**KONFERENCIJA O PRISTUPANJU
EUROPSKOJ UNIJI
– REPUBLIKA MOLDOVA –**

**Bruxelles, 12. lipnja 2026.
(OR. en)**

AD 19/26

LIMITE

CONF-MD 2

DOKUMENT O PRISTUPANJU

Predmet: ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EUROPSKE UNIJE
                      – 1. skupina poglavlja: temeljna pitanja

---

PREGOVORI O PRISTUPANJU

Republika Moldova

ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EU-a

(slijedom pregovaračkog stajališta Moldove AD 17/26 CONF-MD 1)

Skupina pregovaračkih poglavlja: 1.

Temeljna pitanja

Među ostalim: funkcioniranje demokratskih institucija, reforma javne uprave, poglavlje 23. – Pravednost i temeljna prava, poglavlje 24. – Pravda, sloboda i sigurnost, gospodarski kriteriji, poglavlje 5. – Javna nabava, poglavlje 18. – Statistika, poglavlje 32. – Financijski nadzor

---

Ovo stajalište Europske unije temelji se na njezinu općem stajalištu za Konferenciju o pristupanju s Moldovom (AD 11/24 CONF-MD 2) te podliježe pregovaračkim načelima potvrđenima u okviru te konferencije, a posebice sljedećem:

- bilo kakvim mišljenjem koje su Moldova ili EU izrazili u vezi s određenim poglavljem pregovora ni na koji se način ne dovodi u pitanje stajalište koje se može zauzeti u vezi s drugim poglavljima,
- dogovori postignuti tijekom pregovora o određenim poglavljima, čak i djelomični dogovori, ne mogu se smatrati konačnima dok se ne postigne sveobuhvatan dogovor o svim poglavljima,
- kao i zahtjevima navedenima u točkama 5., 11., 12., 32., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 49. i 51. i pregovaračkog okvira.

EU potiče Moldovu da nastavi s postupkom usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a i njezinom djelotvornom provedbom i izvršavanjem te da općenito i prije pristupanja oblikuje politike i instrumente što sličnije onima EU-a.

EU primjećuje da Moldova u svojem stajalištu (AD 17/26 CONF-MD 1) prihvaća pravnu stečevinu EU-a u okviru 1. skupine poglavlja, kako je na snazi 3. lipnja 2026., te da će biti spremna provesti je do datuma pristupanja Europskoj uniji.

1. Funkcioniranje demokratskih institucija

EU prima na znanje da je Moldova u svojem ustavnom poretku postavila temelje **demokratske države** i nastavila s konsolidacijom svojih demokratskih institucija. EU smatra da pravni i institucionalni okvir pogoduje organizaciji demokratskih izbora. Poziva Moldovu da uvaži preostale preporuke OEES-a/ODIHR-a i dodatno se uskladi sa zakonodavstvom EU-a te međunarodnim i europskim standardima. Ključna područja za poboljšanje uključuju zakonodavstvo o političkom oglašavanju i medijima tijekom izbornih kampanja, osobito pravni okvir i mehanizme nadzora internetskih medija, te zaštitu novinara od zastrašivanja i napada. EU primjećuje da se uslijed nedavnih poboljšanja u financiranju političkih stranaka i kampanja općenito povećala transparentnost. Potrebni su daljnji naponi, uključujući jačanje kapaciteta i resursa središnjeg izbornog povjerenstva. EU prima na znanje planove Moldove da ojača otpornost svojih izbora na inozemno upletanje, s naglaskom na borbi protiv pranja novca i reguliranju financiranja kampanja.

EU primjećuje jačanje uloge moldavskog **parlamenta**. EU naglašava da su potrebni dodatni naponi za povećanje transparentnosti, odgovornosti, integriteta i ukupne učinkovitosti. To uključuje poboljšanje rezultata parlamentarnog nadzora nad neovisnim institucijama i osiguravanje pravodobnog i sveobuhvatnog objavljivanja parlamentarnih aktivnosti i odluka, kao i nacrtu zakona i popratnih dokumenata. Donošenjem Kodeksa o organizaciji i radu Parlamenta, kao i etičkih propisa, dodatno će se poboljšati djelotvorno funkcioniranje Parlamenta i integritet njegovih članova.

EU ističe da je općenito uspostavljen pravni, regulatorni i institucionalni okvir za **organizacije civilnog društva**. EU prima na znanje planove Moldove da osigura djelotvornu zaštitu organizacija civilnog društva i boraca za ljudska prava, među ostalim usklađivanjem s pravnom stečevinom EU-a o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja. Naglašava da je važno kontinuirano raditi na daljnjem povećanju kvalitete i transparentnosti postupaka javnog savjetovanja kako bi oni postali sustavniji i smisleniji.

2. Reforma javne uprave

EU primjećuje da je Moldova djelomično usklađena sa standardima EU-a u pogledu **strateškog okvira** za reformu javne uprave. EU poziva Moldovu da ojača postojeći okvir u pogledu mehanizama praćenja, izvješćivanja i preispitivanja, kao i financijsku održivost. Također poziva Moldovu da ažurira svoju strategiju s obzirom na najnoviju ocjenu reforme javne uprave koju je proveo OECD/SIGMA i donošenje Plana rasta za Moldovu, puno prije trenutno predviđenog preispitivanja u sredini programskog razdoblja.

EU primjećuje da je Moldova djelomično usklađena sa standardima EU-a u pogledu **razvoja i koordinacije politika**. EU nadalje napominje da se ključni izazovi odnose na uključivanje oblikovanja politika povezanih s pristupanjem EU-u u planiranje opće države, jasnu podjelu zadaća između središnje vlade i ministarstava te izgradnju kapaciteta ministarstava za sustavni nadzor provedbe politika i primjenu redovitih savjetovanja i pristupa utemeljenog na dokazima u postupcima donošenja odluka. Kako bi se ublažili rizici povezani s opsežnim ubrzanim prenošenjem prava EU-a, EU poziva Moldovu da uloži napore kako bi se sustavno pratila provedba nedavno donesenog zakonodavstva i osiguralo da se ne ugroze kvaliteta izrade zakonodavstva i povjerenje dionika.

EU primjećuje da je Moldova djelomično usklađena sa standardima EU-a u području **upravljanja ljudskim resursima u javnoj službi**. EU naglašava da je potrebno ojačati opći sustav transparentnog zapošljavanja i napredovanja u karijeri koji se temelji na natječaju i zaslugama. Također naglašava da fokus ključne regulatorne reforme treba biti na pouzdanoj klasifikaciji radnih mjesta u javnoj službi i na smanjenju rascjepkanosti pravnog okvira koji se primjenjuje na javne agencije i tijela. Potrebno je jasno definirati i konsolidirati odgovornosti najviših državnih službenika u procesima upravljanja ljudskim resursima kako bi se osiguralo da se zapošljavanje, promaknuća, premještaji i razrješenja provode na transparentan i objektivan način koji se temelji na zaslugama i da te procese podupire stabilna, konsolidirana i transparentna struktura ljestvice plaća.

EU primjećuje da Moldova ima nisku razinu usklađenosti sa standardima EU-a u području **organizacije i odgovornosti**. Poziva Moldovu da konsolidira provedbu kako bi se osigurala odgovornost javnih institucija prema neovisnim nadzornim institucijama, kao i prema pojedinačnim podnositeljima pritužbi. EU primjećuje da Moldova trenutačno nije usklađena sa zakonodavstvom EU-a koje se odnosi na interoperabilnost sustava upravljanja i prekogranično pružanje digitalnih usluga te da je djelomično usklađena sa standardima EU-a u području **pružanja usluga**. EU naglašava da je potrebno poboljšati ukupnu učinkovitost e-uprave, posebno zbog niskog udjela aktivnih korisnika u stanovništvu. Isto tako naglašava da je važno nadovezati se na dobar početni napredak u pružanju javnih usluga usmjerenih na korisnika putem sustava „jedinstvenih kontaktnih točaka” u Moldovi, ponajprije dobrim upravljanjem kvalitetom kako bi se osigurala visoka kvaliteta pružanja usluga u cijeloj zemlji. EU primjećuje da je europski okvir za interoperabilnost djelomično usklađen sa standardima EU-a o sustavu upravljanja javnim financijama, uz uhodan pravni i institucionalni okvir.

EU primjećuje da je Moldova djelomično usklađena sa standardima EU-a u području **upravljanja javnim financijama** te da Moldova ima ugodan pravni i institucionalni okvir za upravljanje javnim financijama. EU poziva Moldovu da osigura provedbu svojeg zakonodavstva u praksi i ojača svoje kapacitete kako bi se osigurala transparentna i učinkovita upotreba javnih sredstava. EU ističe da je važno da Moldova svoj srednjoročni proračunski okvir ojača vjerodostojnim financijskim predviđanjem i poveća institucionalne kapacitete za djelotvorno praćenje fiskalnih rizika. Poziva Moldovu da poboljša upravljanje javnim ulaganjima u skladu s pristupom utemeljenim na jedinstvenom portfelju projekata. EU poziva Moldovu da ojača kapacitete ljudskih resursa u svojoj upravi za upravljanje javnim financijama kako bi se osigurala učinkovitost isplata financijskih sredstava EU-a i povećali fiskalni prihodi Moldove. EU potiče Moldovu da ojača transparentnost i nadzor proračunskog postupka, ponajprije osiguravanjem toga da fiskalni podaci za sve podsektore opće države budu pravodobno i redovito javno dostupni u skladu sa zahtjevima u okviru Europskog sustava računa 2010. Potiče Moldovu da uspostavi neovisnu fiskalnu instituciju radi osiguravanja i praćenja poštovanja fiskalnih politika u zemlji.

3. Poglavlje 23. – Pravosuđe i temeljna prava

EU ističe da je zakonodavni i institucionalni okvir Moldove djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim standardima u pogledu **funkcioniranja pravosuđa**. EU pozdravlja aktualne ambiciozne postupke provjere sudaca i tužitelja na vodećim položajima, čiji je cilj jačanje **neovisnosti**, nepristranosti, odgovornosti, učinkovitosti i profesionalnosti pravosudnog sustava. Moldova bi trebala nastaviti ostvarivati znatan napredak u tom pogledu uz kontinuirano financiranje sredstvima EU-a.

EU primjećuje da Moldova ima pravni i institucionalni okvir kojim se osigurava snažna regulacija **odgovornosti**, ali su potrebna daljnja poboljšanja za usklađivanje odredaba o stegovnim postupcima u pravosuđu i osiguravanje njihove provedbe. EU naglašava da bi Moldova trebala nastaviti ostvarivati napredak i pokazati dobre rezultate u pogledu trajne odgovornosti i integriteta u pravosudnom sustavu na svim razinama. EU poziva Moldovu da dodatno ojača kapacitet, kvalitetu, transparentnost i učinkovitost tijela samouprave, Vrhovnog sudskog vijeća i Vrhovnog tužiteljskog vijeća te njihovih specijaliziranih odbora. Mora se osigurati dosljedan, transparentan i neovisan proces imenovanja provjerenih članova ključnih pravosudnih tijela i tužiteljskih tijela koji se temelji na natječaju i zaslugama. EU naglašava da Moldova treba poboljšati postupovnu autonomiju tužitelja, među ostalim osiguravanjem učinkovitog žalbenog mehanizma protiv hijerarhijskih uputa i preraspodjela, te ojačati sustav nasumične dodjele predmeta sucima i tužiteljima u skladu s europskim standardima. EU pozitivno ocjenjuje to što je Moldova nedavno ažurirala pravni okvir za ustavne postupke i poziva je da osigura njegovu provedbu u skladu s europskim standardima.

Zahvaljujući promjenama pravnog i institucionalnog okvira povećala se **kvaliteta** pravosudnog sustava te je ukazano na to da je potrebno kontinuirano osiguravati pristupačnost, kvalitetu i učinkovito izvršenje pravde. EU poziva Moldovu da popuni slobodna radna mjesta i izradi strategije za ljudske resurse za pravosuđe koje uključuju sveobuhvatnu reformu plaća. Očekuje se provedba planova za sudove i tužiteljstvo, napredak u digitalizaciji i poboljšanje funkcioniranja Nacionalnog instituta za pravosuđe, u skladu s preporukama na temelju istorazinske ocjene u okviru TAIEX-a. Kad je riječ o **učinkovitosti**, Moldova bi trebala smanjiti trajanje sudskih postupaka, poboljšati stope rješavanja predmeta, smanjiti broj neriješenih predmeta i promicati upotrebu mehanizama alternativnog rješavanja sporova.

EU primjećuje da je moldavski zakonodavni i institucionalni okvir za **borbu protiv korupcije** djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a. Moldova bi trebala osigurati dostatne institucionalne kapacitete specijaliziranih institucija za borbu protiv korupcije i drugih relevantnih institucija nadležnih za borbu protiv korupcije te ojačati njihovu neovisnost i međuinstitucijsku suradnju. EU prima na znanje planove Moldove za daljnje jačanje antikorupcijskih pravosudnih sustava i sustava kaznenog progona u skladu sa standardima EU-a, među ostalim osnivanjem specijaliziranih panela za borbu protiv korupcije. EU ističe da Moldova treba ostvariti daljnji napredak kako bi se postigli dobri rezultati u istragama, kaznenom progonu i pravomoćnim osuđujućim presudama u vezi s korupcijom, posebno u predmetima povezanim s korupcijom na visokoj razini. Osim toga, Moldova bi trebala pokazati vjerodostojnu i dosljednu praksu pokretanja usporednih financijskih istraga, što uključuje zapljenu i konačno oduzimanje imovine. Kad je riječ o provedbi, Moldova treba ostvariti daljnji napredak u borbi protiv nekažnjavanja i deoligarhizaciji. EU poziva Moldovu da nastavi jačati koordinaciju i učinkovitost okvira za sprečavanje korupcije, među ostalim sustavnim i djelotvornim uvažavanjem preporuka Skupine država protiv korupcije Vijeća Europe (GRECO), OESS-a/ODIHR-a i OECD-a, osiguravanjem daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a u području zaštite zviždača i jačanjem sustava imovinskih kartica. Isto tako poziva Moldovu da kontinuirano provodi okvir antikorupcijske politike, koji obuhvaća uključivanje antikorupcijskih pitanja, namjenske procjene i konkretne mjere prilagođene kontekstu usmjerene na borbu protiv korupcije u najizloženijim sektorima kao što su javna nabava, poduzeća u državnom vlasništvu, carina i oporezivanje, pravosuđe i izvršavanje zakonodavstva te infrastruktura.

EU primjećuje da je pravni i institucionalni okvir Moldove djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a i europskim standardima o **temeljnim pravima** te ističe da je potrebno ojačati provedbu kako bi se zajamčilo uživanje temeljnih prava u praksi za sve, što uključuje povećanje provedbe presuda Europskog suda za ljudska prava i jačanje kapaciteta neovisnih institucija za temeljna prava, među ostalim kako bi se osigurala provedba akcijskog plana za ljudska prava.

EU primjećuje da je općenito uspostavljen pravni i institucionalni okvir za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja te za **zatvorski sustav**, ali određeni aspekti nisu u skladu s europskim standardima u tom području. EU prima na znanje predanost Moldove daljnjem poboljšanju uvjeta u pritvorima. EU naglašava da su potrebni naponi kako bi se provele presude Europskog suda za ljudska prava u tom području i uzele u obzir preporuke Europskog odbora za sprečavanje mučenja tako da se riješi problem prenapučenosti, neodgovarajućih zdravstvenih usluga, teških životnih uvjeta, nasilja među zatvorenicima i neformalnog hijerarhijskog sustava među zatvorenicima.

EU primjećuje da je u pogledu **zaštite osobnih podataka** pravni okvir Moldove u velikoj mjeri usklađen s Općom uredbom o zaštiti podataka. I dalje je potrebno u potpunosti uskladiti pravni okvir s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i ojačati kapacitete Nacionalnog centra za zaštitu podataka.

EU primjećuje da je pravni i institucionalni okvir Moldove u pogledu **slobode izražavanja** osiguran, ali da pravni i institucionalni okvir za medije treba dodatno uskladiti s pravnom stečevinom EU-a i europskim standardima. EU prima na znanje planove Moldove da uskladi svoje zakonodavstvo s Direktivom i Preporukom EU-a o suzbijanju uporabe strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja (SLAPP) te da nastavi ulagati napore u usklađivanje s Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama iz 2018. i s Europskim aktom o slobodi medija i Aktom o digitalnim uslugama. EU naglašava da bi transparentnost mehanizma za suspenziju licencija za medije uspostavljenog izmjenama Zakona o strateškim ulaganjima trebalo poboljšati i uskladiti sa standardima EU-a i međunarodnim standardima. Također naglašava da bi Moldova trebala nastaviti ulagati napore u jačanje kapaciteta Audiovizualnog vijeća te gospodarske i financijske održivosti i neovisnosti javne radiotelevizije, kao i u povećanje transparentnosti vlasništva nad medijima i operativne učinkovitosti Centra za stratešku komunikaciju i borbu protiv dezinformiranja. EU naglašava da bi Moldova trebala osigurati zaštitu novinara od svih oblika zastrašivanja te osigurati učinkovito i djelotvorno izvršavanje zakonodavstva i pravosudno daljnje postupanje u slučajevima nasilja nad novinarima te njihova zastrašivanja i uznemiravanja. EU poziva Moldovu da nastavi jačati prava na slobodu udruživanja i okupljanja u skladu sa standardima EU-a i europskim standardima.

Kad je riječ o **rodnoj ravnopravnosti i nediskriminaciji**, Moldova je postigla djelomično usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a, a EU prima na znanje planove Moldove da se uskladi s direktivama EU-a o minimalnim standardima za tijela za jednakost. EU naglašava da je važno osigurati potpunu usklađenost s pravnom stečevinom EU-a o rodnoj ravnopravnosti i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u kućanstvu. Osim toga, EU preporučuje poboljšanje međuinstitucijske koordinacije u području rodne ravnopravnosti, među ostalim u vezi s rodno osviještenom politikom. EU prima na znanje planove Moldove da proširi i unaprijedi specijalizirane službe za potporu žrtvama nasilja i naglašava da je pritom važno osigurati njihovu kontinuiranu dostupnost i održivost. EU naglašava da je nacionalno pravo potrebno uskladiti sa zakonodavstvom EU-a u području ravnopravnosti i nediskriminacije. Također naglašava da je potrebno poboljšati provedbu antidiskriminacijskog prava i provedbenih kapaciteta Vijeća za ravnopravnost. Moldovu se potiče da osigura prikupljanje podataka o diskriminaciji raščlanjenih prema pristranosti i vrsti kaznenog djela, među ostalim prema seksualnoj orijentaciji i rodnom identitetu. EU prima na znanje planove Moldove za provedbu standardiziranog sustava za prikupljanje i analizu podataka o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama, u skladu s metodologijom EU-a. EU poziva Moldovu da ukloni nedostatke u usklađivanju s Okvirnom odlukom o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima.

Kad je riječ o pravima **osoba s invaliditetom**, EU prima na znanje planove Moldove za usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a, među ostalim u pogledu pristupačnosti. EU naglašava da je potreban rad na provedbi europskih i međunarodnih standarda u tom području, uključujući Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom, posebno kako bi se riješio problem diskriminacije, poticala prava osoba s invaliditetom i dostupnost javnih usluga i usluga u zajednici, pojačala deinstitutionalizacija te promicao pristup obrazovanju i zapošljavanju i prelazak na sustav procjene invaliditeta na temelju ljudskih prava.

EU poziva Moldovu da poštuje i poboljša zaštitu **prava djeteta** daljnjim usklađivanjem s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim standardima o pravosuđu prilagođenom djeci te osiguravanjem integriranog sustava za zaštitu djece. EU napominje da je važno da Moldova ostvari konkretan napredak u deinstitucionalizaciji djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djece s invaliditetom, u poboljšanju usluga u zajednici i obitelji za djecu u ranjivom položaju te da osigura dostupnost kvalitetnih, pouzdanih, raščlanjenih i ažuriranih podataka o djeci u kontaktu sa zakonom i djeci u ustanovama. EU prima na znanje planove Moldove da poveća broj lokalnih stručnjaka za zaštitu djece u cijeloj zemlji i osigura specijalizirano osposobljavanje za osoblje koje je u kontaktu s djecom.

EU napominje da su potrebni dodatni naponi za usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a o postupovnim pravima osumnjičenika i okrivljenika u kaznenim postupcima i pravima žrtava kaznenih djela, uključujući prava djece. Moldova bi ponajprije trebala ojačati koncept zaštite od sekundarne i ponovne viktimizacije žrtava određenih vrsta kaznenih djela. EU prima na znanje planove Moldove da uspostavi minimalne standarde koji se odnose na prava i zaštitu žrtava kaznenih djela te potporu i naknadu štete žrtvama kaznenih djela.

EU primjećuje da se moldavskim zakonodavnim okvirom štite **prava pripadnika manjina** i naglašava da je potrebno kontinuirano posvećivati pozornost pravima pripadnika manjina. EU prima na znanje planove Moldove da nastavi ulagati napore u poboljšanje dostupnosti i kvalitete poučavanja na rumunjskom jeziku i učenja rumunjskog jezika u javnom obrazovanju te promicati jezike nacionalnih manjina.

EU naglašava da Moldova mora osigurati potpunu usklađenost svojeg zakonodavnog okvira s pravnom stečevinom EU-a kako bi se osiguralo potpuno uživanje **prava koja proizlaze iz građanstva EU-a** nakon pristupanja.

4. Poglavlje 24. – Pravda, sloboda i sigurnost

EU naglašava da je pravni okvir Moldove u pogledu **borbe protiv teškog i organiziranog kriminala te suradnje u području izvršavanja zakonodavstva** djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a i prima na znanje da je Moldova poduzela korake kako bi se dodatno uskladila s pravnom stečevinom EU-a u tom području. EU primjećuje da je strateški okvir Moldove usklađen sa strateškim prioritetima EU-a i da Moldova redovito provodi analize prijetnji i procjene rizika kako bi poduprla oblikovanje politika utemeljeno na dokazima. Poziva Moldovu da ojača koordinaciju i praćenje provedbe tih strateških okvira. EU potiče jačanje suradnje između moldavskih tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih tijela te država članica EU-a, CEPOL-a, Europol-a i Eurojusta, kao i daljnje povećanje angažmana u EMPACT-u. EU naglašava i da su potrebni dodatni napor kako bi se konsolidiralo ostvarivanje dobrih rezultata u istragama, kaznenom progonu i pravomoćnim osuđujućim presudama u svim područjima teškog i organiziranog kriminala, uključujući pranje novca, kao i u zapljenama i oduzimanju imovine u tom kontekstu. EU napominje da odgovor tijela za izvršavanje zakonodavstva na organizirani kriminal mora biti proaktivniji i sustavniji, posebno kada je riječ o istragama visokorizičnih kriminalnih mreža. EU naglašava da bi Moldova trebala ojačati svoje operativne i analitičke kapacitete, među ostalim u pogledu forenzičkog znanja i policijskog rada utemeljenog na obavještajnim podacima, osobito razvojem učinkovitog prikupljanja, analize i diseminacije obavještajnih podataka po najvišim standardima. Također naglašava da bi Moldova trebala pokazati vjerodostojnu i sustavnu praksu pokretanja financijskih istraga kada je riječ o organiziranom kriminalu i pranju novca, što bi dovelo do povećanja zapljena i oduzimanja imovine, te prima na znanje predanost Moldove u tom pogledu. EU poziva Moldovu ne samo da poveća provedbu financijskih istraga nego i da razvije svoje kapacitete za rješavanje složenih financijskih predmeta. Moldova bi također trebala ojačati svoj sustav povrata imovine, uključujući relevantna nacionalna tijela kao što je nacionalni ured za povrat imovine i upravljanje imovinom. EU napominje da bi Moldova trebala staviti odgovarajuće resurse na raspolaganje institucijama koje se bore protiv organiziranoga kriminala i poboljšati međuinstitucijsku koordinaciju u otkrivanju i borbi protiv kriminala.

EU primjećuje da je kazneni progon samostalnih kaznenih djela pranja novca i pranja novca za vlastite potrebe uključen u moldavsko zakonodavstvo, ali da je praktična provedba i dalje izazov. Trebalo bi znatno poboljšati rezultate u pogledu osuđujućih presuda. Moldova bi trebala osigurati da relevantno zakonodavstvo o istragama i kriminalizaciji pranja novca i financiranja terorizma bude u skladu s pravnom stečevinom EU-a i međunarodnim standardima, kao što su oni Stručne skupine za financijsko djelovanje i Moneyvala.

EU poziva Moldovu da donese sve potrebno zakonodavstvo i provedbene mjere za potpuno usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a u području **kibernetičkog kriminala** te da pristupi drugom dodatnom protokolu uz Budimpeštansku konvenciju radi djelotvorne borbe protiv kibernetičkog kriminala. Moldova bi također trebala ostvariti dobre rezultate u pogledu sprečavanja i suzbijanja kibernetičkog kriminala, osobito jačanjem svojih alata i opreme za istrage kibernetičkog kriminala, među ostalim u području forenzike. Moldova bi također trebala institucionalizirati suradnju između Agencije za kibersigurnost i Centra za kibernetički kriminal.

EU prima na znanje plan Moldove za jačanje kapaciteta za istragu i kazneni progon **seksualnog zlostavljanja djece, među ostalim na internetu**, te za potpuno usklađivanje svojeg regulatornog okvira s pravnom stečevinom EU-a u tom području i jačanje mjera za zaštitu djece. EU poziva Moldovu da posebnu pozornost posveti zaštiti i sprečavanju seksualnog zlostavljanja djece na internetu i izvan njega (uključujući sprečavanje ponovne viktimizacije) te da nastoji riješiti to pitanje.

EU primjećuje da je Moldova vrlo aktivna u EMPACT-u za vatreno oružje, što je polučilo pozitivne rezultate u borbi protiv **trgovine vatrenim oružjem**. Također primjećuje da je Moldova provela pozitivne institucionalne reforme imenovanjem nacionalnog povjerenstva za malo i lako oružje i uspostavom nacionalnih kontaktnih točaka za vatreno oružje te poziva Moldovu da radi na njihovoj operacionalizaciji. EU isto tako prima na znanje plan Moldove da donese poseban strateški okvir, ojača kapacitete tijela za izvršavanje zakonodavstva za odgovor na prijetnje povezane s vatrenim oružjem, poboljša kapacitete forenzičke analize za istrage povezane s vatrenim oružjem te poboljša sigurnost i zaštitu zaliha.

EU ističe da je Moldova zemlja podrijetla, tranzita i odredišta kad je riječ o **trgovini ljudima** te da treba ojačati svoje mjere za suzbijanje trgovine ljudima s naglaskom na ranoj identifikaciji potencijalnih žrtava i zaštiti žrtava, među ostalim poboljšanjem pomoći, skloništa i mjera socijalne zaštite. EU u tom pogledu prima na znanje predanost Moldove jačanju institucionalnih kapaciteta za zaštitu žrtava. Ističe da Moldova tek treba ostvariti dobre rezultate u pogledu proaktivnih istraga, kaznenog progona i pravomoćnih osuđujućih presuda u tom području.

EU primjećuje da je pravni okvir Moldove djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a u području droga i poziva Moldovu da osigura potpunu usklađenost. Ističe da su moldavska tijela za izvršavanje zakonodavstva ostvarila dobru **suradnju u području droga** s odgovarajućim tijelima u državama članicama EU-a, s Europolom i s Agencijom EU-a za droge (EUDA). EU napominje da bi Moldova u bliskoj suradnji s EUDA-om trebala dodatno unaprijediti prikupljanje podataka o svim pokazateljima povezanim s drogama i pojačati operativnu suradnju u borbi protiv trgovine drogom, među ostalim u okviru EMPACT-a i u suradnji s Europolom. EU poziva Moldovu da donese sveobuhvatan strateški okvir u području droga kojim bi se obuhvatilo smanjenje ponude i potražnje, ali i štetne posljedice povezane s drogama. EU nadalje prima na znanje plan Moldove da operacionalizira svoj institucionalni okvir, posebno jačanjem nacionalnog opservatorija za droge i uspostavom operativnog nacionalnog sustava ranog upozoravanja za razmjenu informacija o novim psihoaktivnim tvarima. EU naglašava da će, uz usklađivanje zakonodavnog i strateškog okvira s pravnom stečevinom EU-a, biti ključno da Moldova ostvari dobre rezultate u pogledu zapljene droge, kaznenog progona i osuđujućih presuda u slučajevima povezanim s drogama, kao i oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom i brzog uništavanja zaplijenjenih droga. EU također poziva Moldovu da poveća svoje kapacitete u području forenzike i dodatno razvije svoje kapacitete koji se odnose na potražnju za drogama.

EU primjećuje da Moldova ima strateški, pravni i institucionalni okvir za **borbu protiv terorizma** koji je potrebno izmijeniti kako bi bio u potpunosti usklađen s pravnom stečevinom EU-a. EU napominje da treba povećati regionalnu suradnju i razmjenu osjetljivih informacija s Europolom i državama članicama. Poziva Moldovu da donese strateški okvir za borbu protiv terorizma, kao i strategiju za sprečavanje i suzbijanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma. EU isto tako prima na znanje plan Moldove da suzbije teroristički sadržaj na internetu usklađivanjem svojeg pravnog okvira s pravnom stečevinom EU-a, kao i spremnost Moldove da regulira stavljanje na tržište i upotrebu prekursora eksploziva. EU naglašava da je potreban daljnji rad na rješavanju pitanja financiranja terorizma i pranja novca, među ostalim jačanjem kapaciteta za izvršavanje zakonodavstva u financijskim istragama i pranju novca. EU primjećuje da se Moldova obvezuje na **zaštitu kritične infrastrukture i jačanje otpornosti svojih kritičnih subjekata**, npr. donošenjem strategije otpornosti, utvrđivanjem kritičnih subjekata i uspostavom institucionalnog okvira. Moldova bi usto trebala provoditi procjene rizika u sektorima obuhvaćenima tom pravnom stečevinom.

EU primjećuje da su u zakonodavstvo Moldove ugrađena osnovna načela **pravosudne suradnje u kaznenim, građanskim i trgovačkim stvarima** te da je pristupila mnogim relevantnim međunarodnim konvencijama, ali da je potrebno daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a, posebno u pogledu dostave pismena i izvođenja dokaza, posredovanja, obiteljskih stvari i nasljeđivanja, nesolventnosti i pravne pomoći. EU prima na znanje plan Moldove da ratificira nekoliko preostalih relevantnih međunarodnih konvencija u području pravosudne suradnje. Isto tako poziva Moldovu da poveća svoje administrativne kapacitete kako bi ispunila zahtjeve EU-a o pravosudnoj suradnji u kaznenim, građanskim i trgovačkim stvarima te da u kaznenim stvarima osigura djelotvornu suradnju s Eurojustom i Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO). Moldova se poziva da uputi tužitelja za vezu u Eurojust i u sjedište EPPO-a na puno radno vrijeme.

Kada je riječ o **migracijama**, EU napominje da Moldova sve više postaje zemlja tranzita i odredišta. EU naglašava da je potrebno osigurati uspostavu odgovarajućih mehanizama koordinacije među uključenim tijelima. EU prima na znanje plan Moldove da ažurira svoj plan za nepredvidive situacije radi upravljanja velikim migracijskim tokovima i poziva Moldovu da tome namijeni odgovarajuće resurse. EU prima na znanje plan Moldove da donese potrebne izmjene u području zakonitih migracija kako bi se uskladila s pravnom stečevinom EU-a koja je na snazi, npr. s jedinstvenom dozvolom za rad i boravak za državljane trećih zemalja (uključujući sezonske radnike), s određenim odredbama o spajanju obitelji i osobama s dugotrajnim boravištem, s pravilima o uvjetima za ulazak i boravak visokokvalificiranih radnika na temelju plave karte EU-a kao i studenata i istraživača te s pravilima o osobama premještenima unutar trgovačkog društva. EU nadalje prima na znanje plan Moldove da se uskladi s relevantnom pravnom stečevinom EU-a u području nezakonitih migracija. EU naglašava da je suradnja Moldove s Frontexom dobra i poziva Moldovu da produbi tu suradnju. EU također prima na znanje tekuće pregovore o sklapanju novog radnog dogovora s Frontexom kojim bi se obuhvatio njegov novi mandat. EU također prima na znanje znatne napore Moldove u izgradnji operativnih partnerstava s državama članicama radi borbe protiv nezakonitih migracija. EU naglašava potrebu za povećanjem financijskih, ljudskih i tehničkih resursa na svim razinama u području migracija, posebno radi boljeg sprečavanja i rješavanja nezakonitih migracija. EU također poziva Moldovu da ojača kapacitete za primjenu postupaka vraćanja u skladu s pravnom stečevinom EU-a.

EU napominje da su u području **azila** aktivirane mjere u okviru plana za nepredvidive situacije kako bi se riješio problem masovnog priljeva tražitelja azila koji pristižu u Moldovu u kontekstu agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Međutim, EU napominje da je potrebno povećati ljudske, financijske, tehničke i logističke kapacitete za slučaj povećanja broja tražitelja azila, među ostalim osiguravanjem odgovarajućih uvjeta za prihvata. EU također poziva Moldovu da obrati posebnu pozornost na osobe s posebnim potrebama, posebno revizijom svojeg nacionalnog sustava za upućivanje tražitelja azila s posebnim potrebama i pružanjem odgovarajuće pomoći i smještaja. EU prima na znanje plan Moldove da provede sveobuhvatnu reformu svojeg sustava azila i poboljša pristup tražitelja azila uslugama i programima integracije.

EU napominje da **vizna politika** Moldove još nije u potpunosti usklađena s viznom politikom EU-a. EU podsjeća da je za pristupanje potrebno potpuno usklađivanje s viznom politikom EU-a te poziva Moldovu da poduzme korake prema postupnom usklađivanju. EU poziva Moldovu da, u očekivanju potpunog usklađivanja s viznom politikom, provodi strožu provjeru dolazaka državljana trećih zemalja bez vize, posebno onih iz zemalja koje predstavljaju sigurnosni rizik ili rizik od nezakonitih migracija. EU napominje da će informacijski sustav Moldove iziskivati dodatne tehničke prilagodbe kako bi ga se uskladilo s viznim informacijskim sustavom i prima na znanje plan Moldove za razvoj interoperabilnog nacionalnog viznog informacijskog sustava, što se može učiniti u relevantnoj fazi nakon pristupanja. EU također poziva Moldovu da razvije relevantna pravila, postupke i kapacitete za prikupljanje otisaka prstiju u svrhu izdavanja biometrijskih putnih i boravišnih isprava te za razmjenu informacija s državama članicama.

EU prima na znanje, kad je riječ o **Schengenu i vanjskim granicama**, dobru i kontinuiranu operativnu suradnju s Frontexom u području nadzora granica, među ostalim provedbu zajedničke operacije u Moldovi i njezinu suradnju u području osposobljavanja. EU poziva Moldovu da nastavi razvijati tu suradnju i naglašava da je potrebno rješavati pitanje velike fluktuacije službenika granične policije, kao i ojačati infrastrukturu i opremu. EU podsjeća da će znatan dio schengenske pravne stečevine, uključujući nepostojanje kontrola na unutarnjim granicama, podlijegati tome da Moldova ispuní dodatne objektivne zahtjeve, što će se provjeriti u okviru mehanizma evaluacije schengenske pravne stečevine. EU prima na znanje predanost Moldove donošenju Schengenskog akcijskog plana za pripremu za pristupanje schengenskom području.

Kad je riječ o **krivotvorenju eura**, EU naglašava da je potrebno osnovati nacionalni središnji ured za borbu protiv krivotvorenja novca i provoditi daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a. EU pozdravlja činjenicu da je Moldova u prosincu 2024. dovršila pristupanje Međunarodnoj konvenciji o sprječavanju krivotvorenja novca, donesenoj u Ženevi.

5. Gospodarski kriteriji

EU primjećuje da je Moldova predana tome da postane **funkcionalno tržišno gospodarstvo**. EU ističe predanost Moldove postizanju makroekonomske stabilnosti i gospodarskih reformi, kao i održivih javnih financija. EU primjećuje da su razine javnog duga održive, dok je Moldova tijekom nedavnih kriza bilježila velike fiskalne deficite. EU poziva Moldovu da osigura fiskalnu održivost uz uravnoteženje javnih ulaganja, među ostalim primjenom novog okvira za jedinstveni portfelj projekata, proširenjem porezne osnovice i poboljšanjem učinkovitosti potrošnje s pomoću revizija potrošnje. EU naglašava da unatoč važnim naporima i napretku ostvarenom posljednjih godina i dalje postoje glavne strukturne slabosti koje nastavljaju ograničavati djelotvorno funkcioniranje tržišnog gospodarstva i odvrćaju lokalne i strane ulagače. To uključuje: i. slabo razvijeno poslovno okruženje na koje je dodatno ozbiljno utjecao agresivni rat Rusije protiv susjedne Ukrajine, ii. niske razine sudjelovanja na tržištu rada, iii. visoku razinu neformalnog gospodarstva, iv. dominantan položaj poduzeća u državnom vlasništvu u nekim sektorima, dok važni koraci tekuće reforme poduzeća u državnom vlasništvu još nisu provedeni i v. ograničen razvoj financijskog sektora s trajnim preprekama pristupu financiranju.

EU primjećuje da se povećava **sposobnost** Moldove **da se nosi s tržišnim pritiskom i tržišnim silama** unutar Unije. EU napominje da moldavsko gospodarstvo unatoč postupnom prelasku na usluge i dalje u velikoj mjeri ovisi o poljoprivrednom sektoru niske produktivnosti, čime se gospodarstvo izlaže visokim rizicima povezanim s klimatskim promjenama. EU poziva Moldovu da dodatno diversificira svoje gospodarstvo i ojača svoju otpornost na klimatske promjene. EU prima na znanje sve veću integraciju Moldove na tržište EU-a u pogledu trgovine i izravnih stranih ulaganja te preporučuje Moldovi da dodatno podupre integraciju lokalnih poduzeća u globalne lance vrijednosti, posebno putem diversificiranog izvoza s većom dodanom vrijednošću. EU naglašava da se energetska otpornost Moldove posljednjih godina znatno poboljšala, uglavnom zbog velikih ulaganja u energetska infrastrukturu i integraciju na tržište EU-a. Unatoč tome što i dalje postoje znatni nedostaci, EU primjećuje da su se prometna infrastruktura, digitalizacija gospodarstva i kvaliteta obrazovanja polako poboljšavali. EU također naglašava da se ulaganja u sva područja fizičke infrastrukture trebaju povećati, iskorištavanjem resursa iz Plana rasta za Moldovu, te poduprijeti poboljšanim upravljanjem javnim ulaganjima i upravnim reformama. EU poziva Moldovu da poveća svoju produktivnost i tehnološki napredak, koje trenutačno otežavaju nedostatak poduzetničkog i tehnološkog znanja i iskustva, niske razine izravnih stranih ulaganja, neusklađenost ponuđenih i traženih vještina i kontinuirano niska potrošnja za istraživanje, razvoj i inovacije, i to putem kvalitetnijeg obrazovanja i boljih obrazovnih rezultata prilagođenih potrebama tržišta rada, te putem potpore ulaganjima u istraživanje i prijenosu tehnologije uz pomoć izravnih stranih ulaganja.

EU poziva Moldovu da sustavno i temeljito razmotri političke preporuke EU-a utvrđene u Komisijinim izvješćima o paketima za proširenje i zajednički dogovorene smjernice politika u kontekstu Zajedničkih zaključaka ekonomskog i financijskog dijaloga između EU-a i zemalja kandidatkinja te obveza u okviru plana rasta, što će pomoći Moldovi da ispuni gospodarske kriterije.

6. Poglavlje 5. – Javna nabava

EU primjećuje da je sustav javne nabave u Moldovi djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a. Iako postoji dobra razina usklađenosti u **klasičnom i komunalnom sektoru**, EU poziva Moldovu da preispita svoje zakonodavstvo u tim sektorima u pogledu isključenja iz njegova područja primjene, osnova za isključenje, kriterija za dodjelu, kriterija za kvalifikaciju i odabir gospodarskih subjekata te javne nabave male vrijednosti kako bi se u potpunosti uskladila s direktivama EU-a o javnoj nabavi. EU također primjećuje da je Moldova u području **koncesija i javno-privatnih partnerstava** djelomično usklađena s pravnom stečevinom EU-a te ističe napore za daljnje usklađivanje njezina zakonodavstva. Nadalje, EU poziva Moldovu da nastavi raditi na uspostavi dosljednog zakonodavstva u tom području, a posebno na donošenju poboljšanog pravnog okvira za javno-privatna partnerstva. EU prima na znanje plan Moldove da uvede sveobuhvatno zakonodavstvo koje obuhvaća **nabavu u području obrane i sigurnosti**.

EU primjećuje umjerenu pripremljenost Moldove u pogledu **kapaciteta za provedbu i izvršenje** u javnoj nabavi. EU naglašava važnost transparentnosti i integriteta u postupcima javne nabave, kao i učinkovitosti i temeljite provedbe. EU posebno prima na znanje plan Moldove da uvede novi elektronički sustav javne nabave kako bi se povećali transparentnost, učinkovitost, djelotvorno prikupljanje podataka i praćenje. EU poziva Moldovu da ojača kapacitete javnih naručitelja na središnjoj i lokalnoj razini putem Agencije za javnu nabavu kako bi se dodatno poboljšalo funkcioniranje sustava javne nabave usporedno s postupkom reforme njezina zakonodavnog okvira te kako bi se uklonili rizici od korupcije s obzirom na veliku izloženost tog sektora.

EU primjećuje visoku razinu usklađenosti Moldove s pravnom stečevinom EU-a u pogledu **sustava pravnih sredstava**. EU poziva Moldovu da revidira svoje zakonodavstvo tako da ukloni nedosljednosti u pogledu rokova za podnošenje pritužbi i uskladi svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom u pogledu sustava preispitivanja u komunalnom sektoru. Nadalje, EU prima na znanje da je Moldova uvela svoj transparentan elektronički sustav za pritužbe putem platforme Nacionalne agencije za rješavanje pritužbi. EU naglašava da Moldova treba osigurati interoperabilnost svojeg digitaliziranog sustava preispitivanja usporedno s modernizacijom svojeg elektroničkog sustava javne nabave. EU prima na znanje sustav pravnih lijekova Moldove kojim se održava stabilna razina rada i kvalitetnih odluka o podnesenim pritužbama.

7. Poglavlje 18. – Statistika

EU primjećuje da je **statistička infrastruktura** Moldove djelomično usklađena s pravnom stečevinom EU-a. EU prima na znanje predanost Moldove tome da nastavi dodjeljivati odgovarajuća financijska sredstva i ljudske resurse statističkom sektoru kako bi se postigla potpuna usklađenost s pravnom stečevinom EU-a.

EU prima na znanje plan Moldove za provedbu strategije razvoja nacionalnog statističkog sustava za razdoblje 2023. – 2030. i programa razvoja nacionalnog statističkog sustava za razdoblje 2023. – 2026.

EU prima na znanje predanost Moldove uspostavi međuinstitucijske radne skupine i memoranduma o razumijevanju među institucijama kako bi se bolje razgraničile odgovornosti relevantnih institucija za izradu određenih novih statistika.

EU prima na znanje da je Moldova provela glavne **klasifikacije EU-a** s različitim stupnjevima usklađenosti s pravnom stečevinom. Također prima na znanje predanost Moldove tome da dodatno radi na statističkim registrima, što je potrebno kako bi se osigurala potpuna usklađenost s pravnom stečevinom EU-a.

EU ističe djelomično usklađivanje Moldove s pravnom stečevinom EU-a u području **statistike**, s time da ima još mnogo posla u svim područjima. EU poziva Moldovu da ostvari daljnji napredak u svim statističkim područjima kako bi se postigla potpuna usklađenost.

8. Poglavlje 32. – Financijski nadzor

EU prima na znanje da je Moldova djelomično usklađena s pravnom stečevinom EU-a o **unutarnjoj financijskoj kontroli u javnom sektoru** i da je njezin zakonodavni okvir općenito usklađen sa standardima EU-a. EU naglašava da bi trebalo poboljšati djelotvornu provedbu unutarnje kontrole, posebno u pogledu delegirane upravljačke odgovornosti i upravljanja rizicima. EU nadalje naglašava da bi trebalo znatno ojačati kapacitete ljudskih resursa u okviru funkcije unutarnje revizije te poboljšati postupke planiranja unutarnje revizije kako bi se ispunili zahtjevi u pogledu funkcije unutarnje revizije.

EU poziva Moldovu da ojača učinak **funkcija** unutarnje i vanjske **revizije** kako bi se u potpunosti uskladila s profesionalnim standardima i načelima EU-a.

EU poziva Moldovu da na odgovarajući način izmijeni svoj zakonodavni okvir u pogledu pitanja **neovisnosti i statusa Revizorskog suda**, u skladu s međunarodnim standardima.

EU poziva Moldovu da u potpunosti uskladi svoje nacionalno zakonodavstvo s Direktivom EU-a o suzbijanju prijevara počinjenih protiv **financijskih interesa EU-a** kaznenopravnim sredstvima.

EU poziva Moldovu da formalno uspostavi i ojača suradnju među nacionalnim nadležnim tijelima u području **zaštite eura od krivotvorenja**.

* * *

S obzirom na sadašnje stanje priprema Moldove, EU primjećuje da bi, uz uvjet da Moldova nastavi ostvarivati napredak u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim standardima obuhvaćenima 1. skupinom poglavlja te u njihovoj provedbi, trebalo ispuniti sljedeća *privremena mjerila*:

- *na horizontalnoj razini za 1. skupinu poglavlja* Moldova osigurava pomno i trajno praćenje kontinuirane provedbe planova za vladavinu prava, reformu javne uprave i funkcioniranje demokratskih institucija s pomoću snažnog i multidisciplinarnog mehanizma nadzora, pri čemu se posebna pozornost posvećuje primjerenosti ljudskih i financijskih resursa, institucionalnim kapacitetima, poštovanju utvrđenih rokova i aktivnom i smislenom dijalogu s civilnim društvom.

Poglavlje 23. – Pravosuđe i temeljna prava

Moldova dodatno provodi sveobuhvatnu reformu pravosuđa, čime se poboljšava nepristranost, neovisnost, odgovornost, kvaliteta i učinkovitost pravosudnog sustava u skladu s pravnom stečevinom EU-a i europskim standardima. Konkretno, Moldova će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- dodatno ojača kapacitet, kvalitetu, transparentnost, djelotvornost i strukturnu *neovisnost* pravosudnih i tužiteljskih tijela samouprave, Vrhovnog sudskog vijeća i Vrhovnog tužiteljskog vijeća te njihovih specijaliziranih kolegija, među ostalim dodjelom dostatnih resursa, i ostvari konkretan napredak u provedbi planova za sudove i tužiteljstvo,

- ojača strukturnu neovisnost i trajnu odgovornost pravosuđa i tužiteljstva, posebno znatnim napretkom prema dovršetku *postupka* provjere te trajnom odgovornošću i integritetom u pravosudnom sustavu na svim razinama nakon provjere, u skladu s europskim standardima, među ostalim poboljšanim stegovnim postupkom te povećanom operativnom autonomijom i strukturnim integritetom u tužiteljstvu,
- poboljša kvalitetu pravosuđa, među ostalim osiguravanjem dostatnih financijskih i ljudskih resursa za pravosuđe i tužiteljstvo, znatnim smanjenjem broja nepopunjenih slobodnih radnih mjesta u pravosuđu, provedbom reforme Vrhovnog suda i jačanjem funkcioniranja Nacionalnog instituta za pravosuđe,
- poboljša učinkovitost pravosuđa, među ostalim putem poboljšanja stopa rješavanja predmeta i vremena *potrebnog za rješavanje predmeta*, što bi dovelo do trajnog smanjenja broja neriješenih predmeta, te putem poboljšanog postupka Ustavnog suda, povećane upotrebe mehanizama alternativnog rješavanja sporova, poboljšane pravne pomoći, viših stopa izvršenja i poboljšane digitalizacije pravosudnog sustava.

Moldova ostvaruje znatan daljnji napredak u borbi protiv korupcije i njezinu sprečavanju.

Konkretno, Moldova će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- dosljedno provede pravni i strateški okvir za borbu protiv korupcije u skladu s europskim i međunarodnim standardima, uključujući relevantne preporuke GRECO-a, OESS-a/ODIHR-a i OECD-a, uz učinkovitu koordinaciju, izradu proračuna, praćenje i evaluaciju,
- znatno poveća neovisnost, djelotvornost, koordinaciju i operativne kapacitete specijaliziranih institucija za borbu protiv korupcije, kao i drugih relevantnih institucija nadležnih za borbu protiv korupcije,

- ojača učinkovitost okvira za sprečavanje korupcije, među ostalim putem daljnjeg usklađivanja s *pravnom stečevinom* EU-a, primjerice u području zaštite zviždača, te jačanja provjere imovinskih kartica,
- ostvari konkretan napredak u ostvarivanju dobrih rezultata u istragama, *kaznenom progonu* i osuđujućim presudama u predmetima povezanim s korupcijom, posebno pravomoćnim osuđujućim presudama na visokoj razini, te poveća broj i ukupnu vrijednost zaplijenjene, zamrznute i oduzete imovine,
- poboljša uključivanje konkretnih mjera za borbu protiv korupcije putem *procjene* rizika i sustavnih mjera za integritet u sektorima koji su najizloženiji korupciji.

Moldova dodatno jača zaštitu temeljnih prava u praksi. Konkretno, Moldova će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- ojača provedbu pravnog i političkog okvira za temeljna prava i njihovo izvršavanje u praksi, posebno povećanjem provedbe presuda Europskog suda za ljudska prava i jačanjem kapaciteta neovisnih institucija za temeljna prava, uključujući Vijeće za ravnopravnost i Ured pučkog pravobranitelja,
- nastavi reforme zatvora i pritvora, uključujući poboljšanje uvjeta, te poduzme daljnje korake u slučajevima lošeg postupanja,
- poveća slobodu udruživanja i izražavanja, uključujući slobodu i pluralizam medija jačanjem neovisnosti i institucionalnih kapaciteta javnih medija i okvira za praćenje njihovih aktivnosti te osiguravanjem transparentnosti vlasništva nad medijima u skladu s međunarodnim standardima i standardima EU-a,

- osigura daljnji napredak prema usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s *pravnom stečevinom* EU-a o ravnopravnosti i nediskriminaciji, zločinima iz mržnje i govoru mržnje, pravima osoba s invaliditetom, rodnoj ravnopravnosti i borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, *postupovnim* pravima osumnjičenika i okrivljenika u kaznenim postupcima i pravima žrtava, poboljša prikupljanje podataka i osigura specijalizirane službe za potporu žrtvama kaznenih djela te osigura pojačane kapacitete Nacionalnog centra za zaštitu podataka,
- ostvari napredak u uspostavi integriranog sustava za zaštitu djece i *usklađivanju* s pravnom stečevinom EU-a o pravima djeteta te u deinstitucionalizaciji djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i osoba s invaliditetom.

Poglavlje 24. – Pravda, sloboda i sigurnost

Moldova ostvaruje opipljiv napredak u borbi protiv teškog i organiziranog kriminala.

Konkretno, Moldova će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- dodatno se uskladi s pravnom stečevinom EU-a o borbi protiv organiziranoga kriminala, među ostalim o istrazi i kriminalizaciji pranja novca te povratu i oduzimanju imovine,
- ostvari *konkretan* napredak u ostvarivanju dobrih rezultata u istragama, kaznenom progonu i pravomoćnim osuđujućim presudama u svim područjima teškog i organiziranog kriminala (uključujući trgovinu ljudima i seksualno zlostavljanje djece, kibernetički kriminal, trgovinu vatrenim oružjem, proizvodnju droge i trgovinu drogom, pranje novca i borbu protiv terorizma),

- pokaže vjerodostojnu i dosljednu praksu pokretanja sustavnih financijskih istraga kada je riječ o teškom i organiziranom kriminalu, uključujući *pranje novca*,
- ostvari *konkretan* napredak u ostvarivanju dobrih rezultata u zapljeni i konačnom oduzimanju imovine te poboljša svoj sustav povrata imovine,
- ostvari znatan napredak u razbijanju mreža trgovine ljudima te *trgovini* vatrenim oružjem, među ostalim operacionalizacijom Nacionalne kontaktne točke za malo i lako oružje,
- ojača svoj institucionalni okvir, posebno jasnijim definiranjem ovlasti i funkcija agencija za izvršavanje zakonodavstva, jačanjem njihove neovisnosti i integriteta, njihovih operativnih, analitičkih i informatičkih kapaciteta te međuagencijske suradnje,
- *ojača* administrativne kapacitete kako bi ispunila zahtjeve EU-a o pravosudnoj suradnji u kaznenim, građanskim i trgovačkim stvarima te kako bi osigurala djelotvornu suradnju s Eurojustom i EPPO-om.

Moldova jača svoje napore u suradnji u području droga. Konkretno, Moldova će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- uspostavi funkcionalan nacionalni sustav ranog upozoravanja koji raspolaže dostatnim resursima, *ojača* nacionalni opservatorij za droge te uskladi svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU-a o drogama i prekursorima za droge,
- ostvari konkretan napredak u postizanju dobrih rezultata u pogledu zapljene droge, *uništavanja* i oduzimanja s tim povezane imovine.

Moldova ostvaruje rezultate u području zakonitih i nezakonitih migracija, azila te u pitanjima povezanim sa schengenskom pravnom stečevinom i vanjskim granicama i viznom politikom. Konkretno, Moldova će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- poboljša usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a u pogledu migracija, azila, vizne politike i upravljanja granicama, uključujući daljnje usklađivanje s metodologijom europskog integriranog upravljanja granicama,
- ojača svoje institucionalne kapacitete, suradnju i mehanizme koordinacije među *tijelima* uključenima u upravljanje migracijama, granicama i azilom, ažurira plan upravljanja povećanim tokovima mješovitih migracija te ojača borbu protiv nezakonitih migracija i krijumčarenja migranata,
- *poboljša* svoj sustav azila, među ostalim tako da država pruža potrebne usluge tražiteljima azila.

* *

S obzirom na sadašnje stanje priprema Moldove i pod uvjetom da Moldova ispuni privremena mjerila, horizontalno i za poglavlja o vladavini prava, EU napominje da se, uz uvjet da Moldova nastavi ostvarivati napredak u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a obuhvaćenom sljedećim poglavljima i u njezinoj provedbi te ne dovodeći u pitanje dodatne uvjete utvrđene u dodatnim mjerilima utvrđenima za 1. skupinu poglavlja, ta poglavlja mogu privremeno zatvoriti tek nakon što se EU složi da su ispunjena sljedeća mjerila:

Poglavlje 5. – Javna nabava

Moldova u potpunosti usklađuje svoj nacionalni pravni okvir s pravnom stečevinom EU-a u pogledu svih područja javne nabave, uključujući koncesije, javno-privatna partnerstva i nabavu u području obrane te s međunarodnim sporazumima kojima se određena nabava izuzima iz pravila o javnoj nabavi, u skladu s pravnom stečevinom EU-a.

Moldova uvodi odgovarajuće administrativne i institucijske kapacitete na svim razinama i poduzima odgovarajuće mjere za to da se prije pristupanja osigura pravilna i pravodobna provedba i izvršavanje nacionalnog zakonodavstva u tom području, kao i alati za provedbu i praćenje. To posebno uključuje sljedeće:

- jačanje kontrolnih mehanizama i mehanizama revizije te povećanje transparentnosti u fazi izvršenja ugovora o javnoj nabavi na temelju sustavnih procjena rizika, uz davanje prednosti kontrolama u najizloženijim sektorima i postupcima,
- djelotvorno funkcioniranje sustava pravnih sredstava, među ostalim u području koncesija, javno-privatnih partnerstava i nabave u području obrane,
- mjere/djelovanja povezane sa sprečavanjem korupcije te borbom protiv korupcije i sukoba interesa u području javne nabave i na središnjoj i na lokalnoj razini.

Moldova pokazuje dobre rezultate u pogledu poštenog i transparentnog sustava javne nabave, što osigurava učinkovitu, djelotvornu i ekonomski korisnu upotrebu javnih resursa, tržišno natjecanje i jake zaštitne mjere i djelovanja protiv korupcije.

Poglavlje 18. – Statistika

Moldova dostavlja ključne makroekonomske podatke (nacionalni računi i statistički podaci povezani s javnim financijama i statistički podaci o postupcima u slučaju prekomjernog deficita) u skladu s metodologijom Europskog sustava računa (ESA), kao i s programom prijenosa podataka u okviru Europskog sustava računa (ESA), zahtjevima za obavješćivanje o postupku u slučaju prekomjernog deficita i o BND-u te drugim relevantnim zahtjevima, zajedno s potrebnim detaljnim opisom upotrijebljene metodologije, pri čemu je Eurostat već provjerio dostavljene podatke i opise te je već potvrdio odgovarajuću usklađenost s pravilima EU-a u pogledu pravodobnosti, potpunosti, dosljednosti, transparentnosti i točnosti.

Moldova donosi plan za: i. popunjavanje preostalih praznina u svim tablicama u okviru Europskog sustava računa (ESA), ii. slanje preostalih tablica iz programa prijenosa Europskog sustava računa (ESA), iii. uklanjanje preostalih nedostataka u informacijama koje treba dostaviti zajedno s tablicama koje se odnose na postupak u slučaju prekomjernog deficita i iv. rješavanje preostalih metodoloških pitanja. Eurostat potvrđuje relevantnost plana.

Poglavlje 32. – Financijski nadzor

Moldova osigurava pravilnu provedbu nacionalnog zakonodavstva o unutarnjoj financijskoj kontroli u javnom sektoru, posebno u pogledu delegirane upravljačke odgovornosti i upravljanja rizicima. Ojačani su administrativni kapaciteti funkcije unutarnje revizije. Postupci planiranja unutarnje revizije ispunjavaju međunarodne standarde za funkciju revizije.

Revizorski sud Moldove postupa u skladu sa standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI). Konkretno, pravni okvir Moldove na odgovarajući se način bavi neovisnošću i statusom Revizorskog suda.

Moldova je uskladila svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU-a u području borbe protiv prijevара i svih drugih nezakonitih aktivnosti koje štete financijskim interesima Unije. Moldova ima funkcionalnu i učinkovitu službu za koordinaciju borbe protiv prijevара (AFCOS) i odgovarajuću mrežu. Moldova provodi učinkovitu nacionalnu strategiju za borbu protiv prijevара za zaštitu financijskih interesa EU-a. Moldova dobro surađuje s Komisijom, OLAF-om i Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO) kad je riječ o prijavi nepravilnosti i istražnim predmetima koji uključuju fondove EU-a.

Moldova je uskladila svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU-a o provjeri autentičnosti eurokovanica te je uspostavila odgovarajuće strukture i pojačala suradnju među nacionalnim nadležnim tijelima.

* *

Praćenje napretka u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim standardima te njihovoj provedbi nastaviti će se tijekom pregovora. EU ističe da će posebnu pozornost posvetiti praćenju svih konkretnih navedenih pitanja s ciljem osiguravanja administrativnog kapaciteta Moldove i njezina kapaciteta za dovršenje pravne usklađenosti u svim sektorima iz ove skupine poglavlja te za daljnje postizanje napretka u provedbi i izvršavanju. Potrebno je posebno razmotriti veze između ove skupine poglavlja i ostalih skupina pregovaračkih poglavlja. Završna ocjena usklađenosti zakonodavstva Moldove s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim normama te njezinih provedbenih kapaciteta može se provesti tek u kasnijoj fazi pregovora. Uz sve informacije koje EU može zatražiti za pregovore u ovoj skupini poglavlja i koje se trebaju dostaviti Konferenciji, EU poziva Moldovu da Vijeću za pridruživanje redovito dostavlja detaljne pisane informacije o napretku u provedbi pravne stečevine EU-a.

S obzirom na sva navedena pitanja Konferencija će se u odgovarajućem trenutku morati ponovno posvetiti ovoj skupini poglavlja.

Nadalje, EU podsjeća da bi između 3. lipnja 2026. i dovršetka pregovora mogla nastati nova pravna stečevina EU-a.